

Przeczytaj poniższy tekst; brakuje w nim pierwszych słów w zdaniach. Podczas czytania nie zatrzymuj się, by uzupełnić luki, staraj się o nich nie pamiętać, czytaj możliwie najszybciej. Po przeczytaniu tekstu zanotuj czas oraz opowiedz sam sobie, czego się dowiedziałeś. Następnie przejdź do następnego, gdzie znajdują się wszystkie słowa, przeczytaj go i sprawdź, czy antycypowałeś treść, czyli mimo braków zrozumiałeś tekst. Jeśli odniesiesz wrażenie, że podczas drugiego czytania nie dowiedziałeś się niczego więcej, to znaczy, że zadanie wykonałeś poprawnie – uruchomiłeś mechanizm antycypacji.

W kolejnym ćwiczeniu brakuje ostatnich słów w zdaniach, wykonaj je podobnie jak poprzednie.

To są oczywiście przykładowe ćwiczenia dzięki, którym możesz uaktywnić u siebie mechanizm antycypacji. Ale sam sobie możesz przygotowywać podobne ćwiczenia, na przykład zamalowując w artykule w gazecie niektóre słowa, najpierw mogą to też być pierwsze w zdaniach, ostatnie w zdaniach, potem w środku tekstu. Możesz oczywiście poprosić kogoś by przygotował dla ciebie takie ćwiczenie, wtedy będziesz miał pewność, że jest to twoje pierwsze czytanie „wyjedzonego” tekstu.

Ćwiczenie 1

Barbara Radziwiłłówna

Radziwiłłówna była piękną i nieszczęśliwą żoną ostatniego z Jagiellonów.

obdarzyła Barbarę piękną urodą: miała alabastrową cerę, ciemne oczy i bardzo długie, lekko rudawe włosy. na owe czasy była bardzo wysoka, mierzyła 160 cm. podkreślać i pielęgnować swoją urodę – wiadomo, że używała różu i przywiązywała wielką wagę do strojów.

August od pierwszego wejrzenia zakochał się w Barbarze w rok po tym jak owdowiała. spotkania zakochanych ułatwiało tajemna przejście łączące zamek królewski z pałacem Radziwiłłów, w którym na stałe zamieszkała piękna i dumna Barbara. nie dostrzegał wad swojej wybranki, darząc ją bezgraniczną miłością. rozrywka zakochanych były polowania. ukochanej Zygmunt August sprowadzał egzotyczne zwierzęta: oswojone niedźwiedzie, nieznane na Litwie wielbłądy, a nawet żywego lwa w klatce. atrakcje stanowiły też łabędzie- ptaki miłości.

związku króla nie dało się długo ukrywać, dlatego też w 1547 roku na Litwie, nocą, w obecności zaledwie kilku świadków odbył się ślub.

polska nie zaakceptowała wybranki króla i zażądała rozwodu. Barbarę otaczała powszechna niechęć tak poddanych, jak i rodziny królewskiej. dniu jej przyjazdu do Krakowa opustoszał zamek wawelski, na znak protestu wyjechały siostry monarchy i królowa Bona.

wynagrodzić małżonce doznane upokorzenia, król otaczał ją przepychem, zasypywał klejnotami, wśród których pierwsze miejsce zajmowały perły. Barbara miała ogromny wpływ na męża, nie próbowała z tego korzystać, sprawy państwa były jej zupełnie obce.

po upragnionej koronacji i oficjalnym uznaniu za synową przez królową Bonę, Barbara zaczęła ciężko chorować. Zygmunt August osobiście pielęgnował ukochaną. w cztery lata po ślubie i zgodnie ze swoją wolą została pochowana w katedrze wileńskiej. z Jagiellonów nie zapomniał nigdy zmarłej żony, do końca życia nosił czarny, żałobny strój.

(279 słów)

Czas czytania .....

Barbara Radziwiłłówna

Barbara Radziwiłłówna była piękną i nieszczęśliwą żoną ostatniego z Jagiellonów.

Natura obdarzyła Barbarę piękną urodą: miała alabastrową cerę, ciemne oczy i bardzo długie, lekko rudawe włosy. Jak na owe czasy była bardzo wysoka, mierzyła 160 cm. Umiiała podkreślać i pielęgnować swoją urodę – wiadomo, że używała różu i przywiązywała wielką wagę do strojów.

Zygmunt August od pierwszego wejrzenia zakochał się w Barbarze w rok po tym jak owdowiała. Codzienne spotkania zakochanych ułatwiało tajemna przejście łączące zamek królewski z pałacem Radziwiłłów, w którym na stałe zamieszkała piękna i dumna Barbara. Król nie dostrzegał wad swojej wybranki, darząc ją bezgraniczną miłością. Ulubiona rozrywka zakochanych były polowania. Dla ukochanej Zygmunt August sprowadzał egzotyczne zwierzęta: oswojone niedźwiedzie, nieznanne na Litwie wielbłądy, a nawet żywego lwa w klatce. Niemałą atrakcję stanowiły też łabędzie- ptaki miłości.

Wieloletniego związku króla nie dało się długo ukrywać, dlatego też w 1547 roku na Litwie, nocą, w obecności zaledwie kilku świątków odbył się ślub.

Szlachta polska nie zaakceptowała wybranki króla i zażądała rozwodu. Barbarę otaczała powszechna niechęć tak poddanych, jak i rodziny królewskiej. W dniu jej przyjazdu do Krakowa opustoszał zamek wawelski, na znak protestu wyjechały siostry monarchy i królowa Bona.

Chcąc wynagrodzić małżonce doznane upokorzenia, król otaczał ją przepychem, zasypywał klejnotami, wśród których pierwsze miejsce zajmowały perły. Choć Barbara miała ogromny wpływ na męża, nie próbowała z tego korzystać, sprawy państwa były jej zupełnie obce.

Zaraz po upragnionej koronacji i oficjalnym uznaniu za synową przez królową Bonę, Barbara zaczęła ciężko chorować. Zygmunt August osobiście pielęgnował ukochaną. Zmarła w cztery lata po ślubie i zgodnie ze swoją wolą została pochowana w katedrze wileńskiej. Ostatni z Jagiellonów nie zapomniał nigdy zmarłej żony, do końca życia nosił czarny, żałobny strój.

Ćwiczenie 2

Emilia Plater

Prawda o Emilii Plater miesza się z fikcją. Nie sposób dokładnie opisać jej krótkiego życia, a ponieważ było interesujące, dlatego niejasne fragmenty biografii wypełniano fikcją.

Emilia urodziła się w 1806 roku na Litwie w rodzinie hrabiowskiej. W domu pielęgnowano narodowe tradycje niepodległościowe, nieobce jej były ideały patriotyczne. Jako kobieta była mało atrakcyjna, ale za to bogata duchowo, rozczytywała się w Mickiewiczu i Goecie. Otrzymała staranne wykształcenie jakiego wówczas wymagano od panny z dobrego domu, potrafiła śpiewać, rysować, jeździć konno, pisała też.

W 1815 roku jej rodzice rozstali się, Emilia zamieszkała wraz z matką u ciotki Izabeli Zyberk. W 1830 roku wybuchło w Królestwie Polskim powstanie listopadowe, które miało wpływ na dalsze losy państwa. Nie pozostała bierna wobec rozszerzającego się na Litwie zrywu. Widziano ją wówczas dzielnie walczącą z wrogiem w oddziałach powstańców. Przyznać należy, w tamtych czasach udział kobiety w tego typu przedsięwzięciach był niezwykle i rzadko.

W chwilach szczególnie trudnych bez powodzenia zachęcano ją do opuszczenia pola walki, pozostała. Walczyła między innymi pod Kownem, unikając śmierci cudem, i pod Ostrowiec. Dopiero poważna choroba zmusiła ją do zejścia z pola. Zmarła w grudniu 1831 roku, po nawrocie choroby, który nieszczęśliwie zbiegł się z upadkiem państwa. Pochowano ją na cmentarzu w Kopciowie, gdzie do dziś znajduje się jej grobowiec.

Romantyczna legenda Platerówny szybko rozprzestrzeniła się wśród Polaków pod koniec XIX wieku. Propagowaniem historii Emilii zajęli się jej kuzyni, Cezary i Władysław Platerowie. Już w 1831 roku wydali anonimowo po francusku jej

(248 słów)

Czas czytania .....

Emilia Plater

Prawda o Emilii Plater miesza się z legendą. Nie sposób dokładnie opisać jej krótkiego życia, a ponieważ było interesujące, dlatego niejasne fragmenty biografii wypełniano fikcją literacką.

Emilia urodziła się w 1806 roku na Litwie w rodzinie hrabiowskiej. W domu pielęgnowano narodowe tradycje niepodległościowe, nieobce jej były ideały filomackie. Jako kobieta była mało atrakcyjna, ale za to bogata duchowo, rozczytywała się w Mickiewiczu i Schillerze. Otrzymała staranne wykształcenie jakiego wówczas wymagano od panny z dobrego domu, potrafiła śpiewać, rysować, jeździć konno, pisała też poezje.

W 1815 roku jej rodzice rozstali się, Emilia zamieszkała wraz z matką u ciotki Izabeli Zyberek- Plater. W 1830 roku wybuchło w Królestwie Polskim powstanie listopadowe, które miało wpływ na dalsze losy panny. Nie pozostała bierna wobec rozszerzającego się na Litwie zrywu niepodległościowego. Widziano ją wówczas dzielnie walczącą z wrogiem w oddziałach partyzanckich. Przyznać należy, w tamtych czasach udział kobiety w tego typu przedsięwzięciach był niezwykle i rzadko spotykany.

W chwilach szczególnie trudnych bez powodzenia zachęcano ją do opuszczenia pola walki, pozostała nieugięta. Walczyła między innymi pod Kownem, unikając śmierci cudem, i pod Szawlami. Dopiero poważna choroba zmusiła ją do zejścia z pola walki. Zmarła w grudniu 1831 roku, po nawrocie choroby, który nieszczęśliwie zbiegł się z upadkiem Warszawy. Pochowano ją na cmentarzu w Kopciowie, gdzie do dziś znajduje się jej grób.

Romantyczna legenda Platerówny szybko rozprzestrzeniła się wśród Polaków pod zaborami. Propagowaniem historii Emilii zajęli się jej kuzyni, Cezary i Władysław Platerowie. Już w 1831 roku wydali anonimowo po francusku jej życiorys.